

Nämndens verksam- hetsplan 2026

Gemensam överförmyndarnämnd

1 INLEDNING

Nämndens verksamhetsplan beskriver nämndens kvalitet och ekonomiska resurser samt hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges mål i budget. Nämnden ansvarar för att omsätta uppdrag i praktisk handling och löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

Nämnden följer upp sin verksamhetsplan i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, per augusti och i årsbokslutet.

1.1 Nämndens grunduppdrag

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet vars uppdrag är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare samt kontrollera att de fullgör sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Genom sin tillsyn skall överförmyndaren motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom eller annan orsak har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Överförmyndaren ska utöva tillsyn över ställföreträdarens hela uppdrag, och säkerställa att ställföreträdaren får tillgång till den utbildning som fordras för att kunna fullfölja uppdraget. Överförmyndaren har därtill också ansvar för att rekrytera lämpliga ställföreträdare.

1.2 Nämndsordförande har ordet

2 NULÄGES- och OMVÄRLDSANALYS

Detta avsnitt visar nämndens förutsättningar för att genomföra grunduppdraget.

Uppdraget som ställföreträdare är i grunden ett frivilliguppdrag som baseras på ideella krafter. I takt med att samhället förändras ställs högre krav på de medborgare som agerar som ställföreträdare och uppdragen blir allt mer komplexa.

Överförmyndaren behöver i större och större utsträckning rekrytera ställföreträdare till uppdrag där komplexiteten är hög och där svår psykisk ohälsa och våldskapital är komponenter hos personerna som behöver stöd.

Det finns också en utmaning i den ökande digitaliseringen i samhället, att företräda en annan person hos tex. banker har blivit mer komplicerat och ger sämre förutsättningar för ställföreträdarna att utföra sina uppdrag.

Denna samhällsutveckling medför att överförmyndaren har behov av att rekrytera fler ställföreträdare med bredare erfarenhet och kunskap än tidigare, samtidigt som intresset från frivilliga sjunker av olika anledningar. Uppdragen tar mer tid i anspråk än förr och tidsbrist uppges som en anledning till att intresset minskar. Många befintliga ställföreträdare begär sig också entledigade då de själva börjar bli äldre och inte längre anser sig ha orken att fortsätta.

Vidare ser överförmyndarväsendet en ökning av ställföreträdarskap för minderåriga.

Dels då svåra ekonomiska tider i samhället tenderar att påverka vårdnadshavares benägenhet att missbruka pengar som barn fått utbetalade, exempelvis barnpension eller medel som blivit utbetalda på grund av skada eller sjukdom.

Även att barn, i vissa länder, kan arva skulder kan medföra en ökning av just ställföreträdarskap för minderåriga.

Överförmyndarna i landet har således fortsatt en generell utmaning avseende kompetensförsörjning avseende ställföreträdare framåt.

Regeringen tillsatte en utredning 2019, "Godemän och förvaltare - en översyn", för att göra en Gemensam överförmyndarnämnd, Nämndens verksamhetsplan 2026

översyn av reglerna om gode män och förvaltare. Utredningen lämnade sitt betänkande 2021, och regeringen arbetar med att ta fram en proposition baserad på dessa förslag.

"Ett ställföreträdarskap att lita på" är namnet på en kommande proposition från den svenska regeringen, som planeras att läggas fram i december 2025. Propositionen syftar till att modernisera och reformera systemet för gode män och förvaltare för att skapa ett mer rättssäkert och hållbart system för utsatta personer. Förslagen kommer att bygga på utredningen "Ställföreträdarutredningen – en översyn av reglerna om gode män och förvaltare" (SOU 2021:36).

Överförmyndaren bedömer att de förändringar som föreslås i propositionen kommer att påverka verksamheten i stor utsträckning oberoende av omfattningen av propositionen.

3 VERKSAMHETENS KVALITET

Verksamhetens kvalitet handlar om att säkerställa att verksamheten uppfyller hög standard och levererar tjänster av god kvalitet till sina användare. Medborgare och besökare ska här vara i fokus!

Under detta avsnitt visas de nyckeltal som nämnden avser följa samt nuläge och utmaningar inom tre viktiga kvalitetsområden: Upplevelse av verksamheten, Effektivitet och resultat i verksamheten samt Resurser och kompetensförsörjning.

3.1 Upplevelse av verksamheten

Den övergripande upplevelsen av Gemensamma överförmyndarnämndens verksamhet inför kommande verksamhetsår är positiv.

Verksamhetens största tillsynsinsats under året, granskning av ställföreträdarnas årsredovisning, har genomförts inom förväntad tid det gångna året vilket är ett kvitto på att verksamheten ligger i fas med arbetsuppgiften. Samtliga årsredovisningar som lämnats in i tid granskas innan midsommar och arvoderads innan sista juni enligt verksamhetens och nämndens uppsatta mål.

Att granskningen och arvoderingen av ställföreträdarnas uppdrag utförs i tid bidrar till att ställföreträdarna är tillfreds med hur verksamheten fungerar.

På nationell nivå är behovet av att rekrytera nya ställföreträdare till vakanta uppdrag stort. Gemensamma överförmyndarnämnden upplever dock god tillgång på ställföreträdare till de uppdrag som löpande blir tillgängliga vilket indikerar på att ställföreträdarna känner trygghet med kontorets stöttning och engagemang.

Under 2025 har det varit en del omsättning i personalstyrkan. I rekryteringen av överförmyndarhandläggare har det varit gott rekryteringsunderlag. Under båda rekryteringsomgångarna som genomförts fanns gott urval av sökande med relevant utbildning och erfarenhet.

Upplevelsen är att verksamheten i överlag är välfungerande.

3.2 Effektivitet och resultat i verksamheten

Politiska nyckeltal	2022	2023	2024	2025
 Ensamkommande barn som har god man, antal/1000 invånare	9	3	2	
 Invånare som har förvaltare, antal/1000 invånare.	1,5	1,5	1,8	
 Invånare som har god man, antal/1000 invånare.	9,1	8,9	8,9	
 Invånare som har ställföreträdarskap, antal/1000 invånare.	15,7	15,6	15,6	
 Antal aktiva akter per årsanställd	153	153	155	
 Antal externa ställföreträdare	9	9	8	
 Huvudmännens totala kapital som överförmyndaren har tillsynsansvar för	663 402 192	590 202 470	636 111 000	

Politiska nyckeltal	2022	2023	2024	2025
N Andel granskade och arvoderade årsräkningar per sista september	99,2 %	99,8 %	99,5 %	
N Andel inkomna godkända årsräkningar per sista februari som är arvoderade sista juni	98 %	100 %	98 %	99 %
N Andel årsräkningar inkomna per sista februari som är granskade sista juni	93 %	100 %	99 %	99 %
N Andel inkomna granskningsbara årsräkningar per sista februari	81 %	77 %	83 %	83 %

3.3 Resurser och kompetensförsörjning

Avseende kompetensförsörjningen av ställföreträdare till förordnade uppdrag är tillgången på gode män och förvaltare god. Verksamheten arbetar kontinuerligt för att rekryteringsbasen ska vara tillräcklig genom dialog med befintlig ställföreträdarstock samt löpande rekrytering av nya.

Avseende kompetensförsörjning av medarbetare i verksamheten har rekrytering genomförts med gott utfall under det gångna året och personalstyrkan är för närvarande fulltalig.

4 LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Lagar och andra författningar ger kommunen ett mandat och ett stort och viktigt samhällsansvar. Mandatet är inte bara juridiskt, det är också ett uttryck för tillit från lagstiftarens sida. Verkställandet av lagar och andra författningar är därmed centralt i kommunens verksamhetsutövning.

5 POLITISK VILJEINRIKTNING

Utveckling av verksamheten i form av politiska uppdrag och politiska prioriteringar

5.1 Nämndens mål och uppdrag

Nämnden ska bidra till måloppfyllelse av kommunfullmäktiges mål i budget genom följande uppdrag per mål:

5.1.1 TRYGGHET OCH STÖD

I Östersunds kommun får invånarna stöd, vård och omsorg av hög kvalitet och lever självständiga liv. Kommunen arbetar med tidiga insatser för att öka invånarnas trygghet och stärker skyddet för utsatta barn

Uppdrag	Vad ska uppnås under året?
N Öka kunskapen hos förmyndare vad det innebär att stå under överförmyndarnämndens tillsyn	Informations-/utbildningstillfällen för vårdnadshavare med minderåriga barn som står under överförmyndarens tillsyn.
N Ökad mottagaranpassning avseende extern kommunikation.	Mottagaranpassa information/beslut som skickas ut till främst huvudmännen.
N Öka kunskapen om ställföreträdarens roll hos andra kommunala förvaltningar	Utskick av informationsmaterial samt informationstillfällen till andra kommunala förvaltningar som kommer i kontakt med överförmyndarverksamheten och ställföreträdare.

5.2 Politiska prioriteringar

5.2.1 Bibehålla befintlig budget samt tidigare politiska prioriteringar

5.2.2 Nya politiska prioriteringar

6 INTERNKONTROLL

Varje nämnd är enligt Kommunallagen (6 kap 6 §) skyldig att följa upp att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som Kommunfullmäktige fastställt samt säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig för att verksamheten ska fungera på ett tillfredsställande sätt.

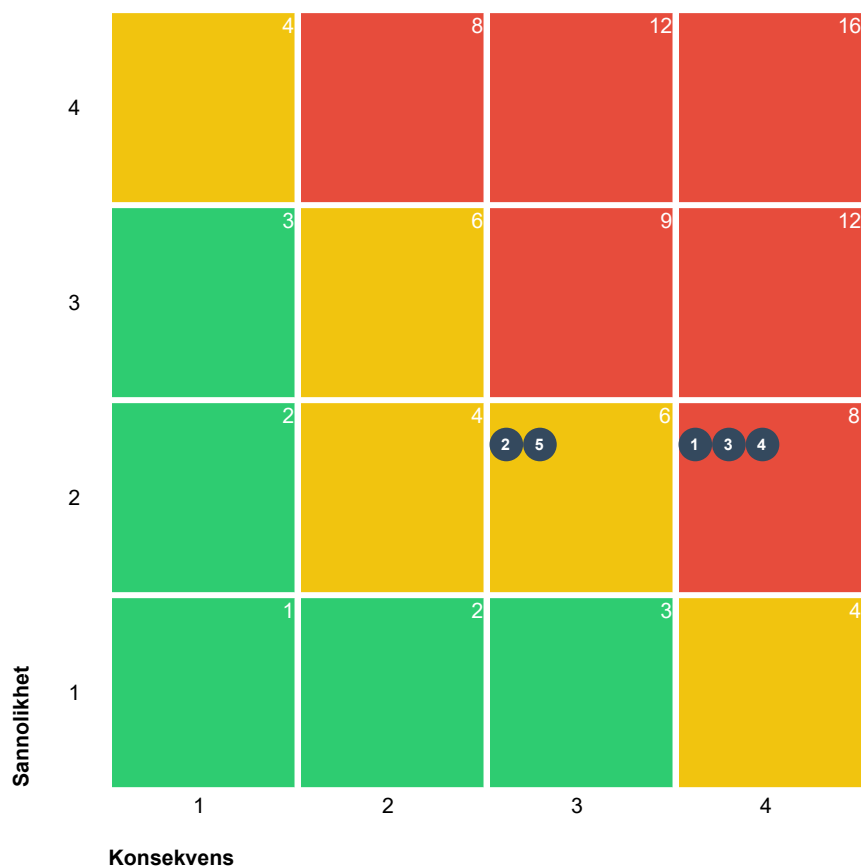
På en rimlig nivå ska säkerställas att:

- Verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- Lagar och regelverk följs
- Information om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig

Detta avsnitt visar nämndens planerade internkontroll.

6.1 Nuläge

6.2 Identifierade risker som ska hanteras med kontrollåtgärder under året

3 Kritisk 2 Medium Totalt: 5

Kritisk	Sannolikhet	Konsekvens
Medium	4 Sannolik	Allvarlig
Låg	3 Möjlig	Kännbar
	2 Mindre sannolik	Lindrig
	1 Osannolik	Försumbar

Processgrupp	Huvudprocess	Identifierad risk (RoK)	Kontrollåtgärd
Uppsiktsplikt och intern kontroll	Bedriva internkontroll	1 Risk för brytande av sekretess vid hantering av personer med skyddade personuppgifter. 2. Mindre sannolik 4.Allvarlig	Bevaka strikt åtkomstkontroll för känsliga personuppgifter
Arkivförvaltning	Hantera arkivering	2 Risk att verksamhetens ärendehanteringssystem ej möjliggör korrekt rensning och gallring av registrerade handlingar. 2. Mindre sannolik 3. Kännbar	Komplettera Provisum med gallringstider för rensning och gallring av registrerade handlingar
Hälsa och rehabilitering		3 Risk att inte uppmärksamma psykisk ohälsa bland medarbetarna. 2. Mindre sannolik 4.Allvarlig	Genomföra regelbundna workshoppar om psykisk hälsa på arbetsplatsen
Verksamhets- skydd	Hantera dataskydd	4 Risk att kommunen inte behandlar personuppgifter i enlighet med Dataskyddsförordningen och annan relevant lagstiftning. 2. Mindre sannolik 4.Allvarlig	Utbildningsinsatser avseende dataskyddsförordningen samt riktlinjer avseende personuppgiftshandlingar.
Överförmyndarverksamhet	Utöva tillsyn över ställföreträdare	5 Risk att huvudmannen åsamkas ekonomiska skada. 2. Mindre sannolik 3. Kännbar	Tillsyn av förvaltning av egendom årligen i form av inlämnande av årsredovisning.

7 EKONOMI

7.1 Driftsredovisning

Driftbudget/plan (Mnkr med en decimal)	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Taxor och avgifter				
Externa bostads- och lokalhyror				
Riktade statsbidrag (konto 351)				
Övriga bidrag				
Övriga externa intäkter	3,8	4,0		
Interna hyresintäkter				
Övriga interna intäkter				
Kommunbidrag	7,8	8,1		
SUMMA INTÄKTER	11,6	12,1		
Personalkostnader	5,8	5,8		
- varav arvoden, uppdragstagare och övriga löner				
Personalomkostnader (PO-pålägg)	2,5	2,5		

Varor	0,1	0,1		
Köp av verksamhet				
Övriga kostnader	1,2	1,2		
Lämnade bidrag				
Hyror, externt				
Hyror, internt	1	1		
Avskrivningar	0	0		
Internränta				
Interna köp exklusive hyror	1,5	1,5		
SUMMA KOSTNADER	12,1	12,1		
RESULTAT	0,0	0,0	0,0	0,0

7.2 Investeringar (tkr)

7.3 Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar

Effektiviseringar, besparingar och intäktsökningar (Mnkr med en decimal)	2026
Summa	